

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

ו' ניסן תשפ"ו
24 מרץ 2026
סימוכין : 2026-0103-176

דוח משיבה מספר 5 של הוועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור שהתקיימה ביום שני, כ' באדר תשפ"ו (09/03/2026)

השתתפו :	גב' יעל ביטון דה לנגה	חברת הנהלה, יו"ר הוועדה
	גב' רונית חודז'ייב הכהן	חברת הנהלה
	גב' מרים סלע	חברת הנהלה
	מר אייבי מוזס	יו"ר הארגון היציג של נפגעי פעולות האיבה
	גב' אסתר ידעי	מנהלת מחלקת נפ"א, ביטוח לאומי
	גב' מירב חגי'	נציגת ארגון 'בוחרים בחיים'
	גב' שירה אפלכאום מירסקי	נציגת משפחות שכולות
לא השתתפו :	גב' דינה קיט	נציגת ארגון 'משפחה אחת'
	מר שעיה רוט	נציג משפחות שכולות
נכחו :	מר אדיר שוורץ	סגן ראש העיר
	מר אריה קינג	סגן ראש העיר
	מר יהודה פרוידיגר	חבר הנהלה
	מר יוחנן ויצמן	חבר הנהלה
	גב' אדל מן	מנהלת הטכסים והאירועים הרשמיים
	גב' שי ביטון בן עוליאל	מנהלת תחום קשרי קהילה ושיתוף הציבור
	עו"ד שמואל שפט	ראש צוות בכיר חקיקה-ייעוץ וחקיקה
	הרב אלחנן דנינו	אביו של אורי דנינו ז"ל

מזכירת הוועדה : אור בוזגלו

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

لجنة تخليد ذكري ضحايا الإرهاب | Committee to the memory of the victims of terrorism

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 פקס: 02-6297153

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

על סדר היום נדונו הנושאים הבאים:

1. דברי פתיחה – גב' יעל ביטון דה לנגה, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

גב' יעל ביטון דה לנגה, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה, פתחה את הישיבה ובירכה את הנכחים.

2. יוזמות הנצחה אפשריות בירושלים לנרצחי "חרבות ברזל" – דיון

א. גב' אדל מן, מנהלת הטכסים והאירועים הרשמיים
גב' אדל מן ציינה כי עיריית ירושלים פועלת באופן מסודר ומכבד להנצחת קורבנות הטרור אשר נרצחו בעיר, באמצעות הצבת לוחות הנצחה אחידים כשנה ממועד האירוע. התהליך מבוצע בתיאום עם המשפחות ובמסגרת טקס רשמי. בנוסף ציינה את הקמת האנדרטה לחללי מלחמת 'חרבות ברזל' בני העיר בשדרות רופין.

בנוסף, הדגישה גב' מן כי העירייה רואה בליווי המשפחות ובהנצחת הקורבנות משימה מרכזית, ופועלת ברגישות, באחריות ובמחויבות.

ב. גב' שי ביטון בן עוליאל, מנהלת תחום קשרי קהילה ושיתוף הציבור במינהל קהילה
גב' שי ביטון בן עוליאל הציגה את הפעילות של מינהל קהילה לתמיכה במשפחות שכולות ככלל וממלחמת "חרבות ברזל" בפרט. הקשר המקצועי הינו על בני המעגל השני והשלישי שלרוב אינם מקבלים מענה מספק. לשם כך הוקמה תוכנית קהילתית גמישה בשם "אנחנו הדודים", המשלבת תמיכה פרטנית, קבוצתית וקהילתית באמצעים מגוונים, בליווי אנשי מקצוע. התוכנית פועלת בשיתוף מרכז אלה וכוללת מפגשים מובנים עם חלוקה לקבוצות לפי מאפיינים משותפים.

בנוסף, גב' ביטון בן עוליאל ציינה כי המשתתפים עצמם היו שותפים בעיצוב התכנים והפעילויות, מתוך הבנה שהידע והצרכים מגיעים גם מהם.

3. סיפור אישי – גב' קרן איוס אימו של ניב איוס ז"ל

גב' קרן איוס סיפרה את סיפורו של בנה ניב, שנהרג ב-7.10.2023.

גב' איוס סיפרה כי ניב היה לוחם מצטיין, אדם מוכשר ואהוב, שנפל בתחילת מלחמת "חרבות ברזל" מירי כוחותינו בדרכו להצטרף ללחימה מתוך תחושת שליחות.

גב' איוס הדגישה את מורכבות המקרה, יציאתו ללא צו 8 והגדרתו כחלל פעולות איבה. גב' איוס תיארה את מאבק המשפחה מול המדינה לשינוי ההכרה בו. לצד הכאב, הדגישה את הערכים שניב ייצג, את תרומתו לקהילה ולחברה.

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

لجنة تخليد ذكرى ضحايا الإرهاب | Committee to the memory of the victims of terrorism

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 Fax

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

4. סיכום – גב' יעל ביטון דה לנגה, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

גב' יעל ביטון דה לנגה, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה סיכמה את הדיון והודתה לנוכחים.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

בברכה,

יעל ביטון דה לנגה
חברת הנהלה
יו"ר הוועדה

ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור

لجنة تخليد ذكري ضحايا الإرهاب | Committee to the memory of the victims of terrorism

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 Fax:

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

הוועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור – תמליל

מספר הוועדה : 5

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 2

תאריך הוועדה : כ' באדר תשפ"ו (9.3.2026)

מזכיר הוועדה בדיון : אור בוזגלו

שעת תחילת הוועדה : 16:00

שעות סיום הוועדה : 17:30

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים
עיריית ירושלים וחברת גולד וורק עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם
זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או
השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד-וורק ת M ג R ים

יו"ר יעל ביטון דה – לנגה:

ברוך הבא, מי עוד חסר לי? אלחנן. אני נמצא באולם ההנהלה, רק אני ארשום לעצמי.

דובר לא מזוהה:

המקליט שואל אותי מי זה.

יעל ביטון דה-לנגה:

המקליט,

יהודה פרוידיגר:

מי נמצא, הוא שואל אותך מי נמצא.

יעל ביטון דה-לנגה:

נמצאת איתי,

יהודה פרוידיגר:

תגידי לו את השמות שלנו.

יעל ביטון דה-לנגה:

עוד משהו רוצה להגיד לי? יושבת ראש וועדת הנצחת, נרצחי פעולות טרור יעל ביטון דה – לנגה.
חבר המועצה יהודה פרוידיגר, ראש הטקס, ראשת הטקס הגברת אדל מן. הגברת,

דובר לא מזוהה:

רגע, אותם לא רואים או שרואים אותם?

יעל ביטון דה-לנגה:

תקשיב, אני לא יודעת מה שרואים רואים. חבר'ה, יש דרך שיראו את חברי הוועדה היושבים באולם
תיכף יראו. אני תיכף אסביר לכם, אבל אני אענה לך קודם, עומר. נמצאת פה גברת קרן איוס, אם
שכולה מחרבות ברזל שבנה ניב נהרג ביום ה – 7 באוקטובר,

דוברת לא מזוהה:

השמיני,

יהודה פרוידיגר:

שמיני.

דוברת לא מזוהה:

ביום השני,

יעל ביטון דה-לנגה:

ביום השני, סליחה, ביום השמיני באוקטובר, נמצא פה יהודה מהמחשוב, נמצא פה.

עידו רוזנברג:

דניאל בן דוד.

יעל ביטון דה-לנגה:

דניאל. למה אמרתי יהודה?

דניאל בן דוד:

לא נורא, לא נורא.

יעל ביטון דה-לנגה:

טוב דניאל, דניאל. סליחה, דניאל בן דוד, שאנחנו כבר חברים ותיקים. מזכיר המועצה מר עידו רוזנברג. מר שפט,

עו"ד שמואל שפט:

עו"ד שפט.

יעל ביטון דה-לנגה:

עו"ד שפט, היועץ המשפטי של הוועדה. מה השם הפרטי?

עו"ד שמואל שפט:

שמוליק.

יעל ביטון דה-לנגה:

שמוליק. נמצאת פה מזכירת הוועדה אור בוזגלו, ומזכירתי ש - , טלי המר מנהלת לשכה. זה מי שנמצא כאן. אלחנן אתה פה.

יהודה פרוידגר:

הפטיש החזק.

יעל ביטון דה-לנגה:

אלחנן דנינו אתה פה?

דוברת לא מזוהה:

תראה לה את הרשימה של כל מי שמחובר.

יעל ביטון דה-לנגה:

אוקי אלחנן דנינו, אב שכול,

דוברת לא מזוהה:

הוא בודק לך רגע מי נמצא.

יעל ביטון דה-לנגה:

אוקי, אז להגיד?

דוברת לא מזוהה:

הוא פה?

יעל ביטון דה-לנגה:

הוא פה בזום.

דוברת לא מזוהה:

איך את רואה?

יעל ביטון דה-לנגה:

אני רואה את השם שלו,

דוברת לא מזוהה:

אוקי,

יעל ביטון דה-לנגה:

רק אותו הזמנתי. נמצאת פה הגברת מירב חג'אג' אם שכולה, ונציגת, איך נקרא את הארגון שלך?
מירב. מייצגת ארגון של נפגעי ונרצחי פעולות איבה, משהו ביחד. סליחה. היי, אלחנן שלום. טוב
לראות אותך.

מירב חג'אג':

שלום. הארגון שלנו נקרא פורום בוחרים בחיים.

יעל ביטון דה-לנגה :

סליחה, אני מתנצלת, כי לשנייה שכחתי. אז מירב ברוכה הבאה. בוחרים בחיים. נמצאת פה, אה סליחה. נמצאת פה גם חברת המועצה הגברת רונית אחדות הכהן, שהיא חברת הוועדה, והגברת מרים סלע שהיא חברת מועצה, וחברת הוועדה. יונתן פלג, שהוא ממלא מקום בוועדה. הגברת אתי וודאעי, נכון? ידעי, סליחה, ידעי, שהיא נציגת, היא מנהלת המחלקה נרצחי פעולות איבה ונפגעי פעולות איבה בביטוח הלאומי במחוז ירושלים. בעיר שלנו. וכמובן כמובן אייבי מוזס, יושב ראש הארגון היציג הלאומי של נפגעי פעולות האיבה, תודה רבה לך על המאמץ המיוחד שעשית להגיע. זהו, ביקשתי. מה שאני צריכה להגיד לכם זה קודם כל תודה רבה שאתם פה, זה לא מובן מאליו ביום כזה.

טלי המר :

תכניסי את שירה אפלבאום.

יעל ביטון דה-לנגה :

שירה אפלבאום מחו"ל?

דובר לא מזוהה :

הכנסתי, הכנסתי.

יעל ביטון דה-לנגה :

הכנסת של שירה אפלבאום?

טלי המר :

הכנתם?

יעל ביטון דה-לנגה :

נמצאת איתנו גם חברתנו הוותיק, וה - , תמיד מגיעה, משפחה שכולה שירה אפלבאום, שאחותה,

יהודה פרוידגר :

תקטיני את כל ה - ,

יעל ביטון דה-לנגה :

ואביה נרצחו,

יהודה פרוידגר :

שנראה את האנשים.

יעל ביטון דה-לנגה :

בפיגוע בקפה בבקעה, בעמק רפאים.

יהודה פרוידגר :

אפלבאום.

יעל ביטון דה-לנגה :

אפלבאום הרופא,

יהודה פרוידגר :

קפה הלל.

יעל ביטון דה-לנגה :

בתו הכלה.

אדל מן :

אני רואה שאלחנן דנינו פה. אלחנן, מה שלומך? זו אדל.

יעל ביטון דה-לנגה :

תורידו אותה ממיוט, הם יוכלו להגיב.

דוברת לא מזוהה :

לא, הם צריכים להוריד.

יעל ביטון דה-לנגה :

תורידו את עצמכם מי שרוצה לדבר או להגיד. אלחנן אם אתה רוצה לענות לאדל. טוב,

אדל מן :

אני לא יודעת אם הוא שומע, כבוד הרב אלחנן, לא שומע, מה שלומך?

יעל ביטון דה-לנגה :

נמצא איתנו, סליחה, סליחה,

יהודה פרוידגר :

זה הכול מהמחשב שלך, בגלל אותם לא רואים בכלל.

יעל ביטון דה-לנגה :

בבקשה לא לדבר, כי תיכף אני אגיד משהו. נמצא איתנו גם חבר המועצה יוחנן ויצמן, והרגע הצטרף אלינו לכאן סגן ראש העיר מר אדיר שוורץ מתנועת התעוררות.

אדיר שוורץ :

שלום לכולם.

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה רבה לכם. אני מודה על הנוכחות. הוועדה הזו ידעה הרבה עליות ומורדות, כי היה קשה במלחמה והחלטנו דווקא בגלל מאורעות הימים כן לכנס אותה. יש לי בקשה מהיושבים באולם לא לדבר. אני השתתפתי בכמה וועדות השבוע. מהזום, זה קקופוניה שלמה. אז יש לי בקשה כולם להיות על מיוט כולל אני, תעירו לי אם לא, אני תמיד שוכחת, ואתה בקונטרול גם תעזור לנו. יש לנו תקלה שלא קשורה בנו, אבל באיזה חברת חוץ עם השידור, ולכן אני משדרת מהמחשב שלי. אני אשמח אם מישהו עם הקונטרול יישב לידי בינתיים, אלא אם כן זה יסתדר.

עומר :

העניין היחידי זה שאם לא מצליחים לסדר את זה, אז רק בבקשה שמי שיושב לידך ומדבר, בגלל שאני לא רואה שיגיד את השם שלו לפני שהוא מדבר.

יעל ביטון דה-לנגה :

אוקי תודה עומר, זה עומר מההקלטה מהגיבוי. ואשמח שמישהו או רפאל או אתה דניאל.

דניאל בן דוד :

עוד שנייה אני איתך.

יעל ביטון דה-לנגה :

אז סליחה על כל זה. ואני רוצה להגיד לכם שרק משהו שקשה להגיע אליו ולהשיג אותו אז זה זה, זה הישג. האתיופים נוהגים לומר הסבלנות היא מרה, אבל פירותיה מתוקים. אז תכף נסדר את הכול. אז קודם כל ברוכים הבאים ברוכות הבאות ותודה רבה. ואני באמת לא שיערתי שנצליח לקבל כזה פורום. אבל דווקא בגלל הימים האחרונים הקשים, היום ההודעות מהנפילות של נרצחי פעולות האיבה, ושני החיילים שעכשיו ממש פרסמו את השם של החלל הנוסף מחיל ההנדסה מגדוד 601 שנפל בלבנון אתמול. אני מציעה שכמו שעשינו בוועדות קודמות, נעמוד דקת דומייה לזכרם של הנופלים במערכה הזאת של שאגת הארי, אז ברשותכם נעשה עמידה. אפשר לשבת. יהי זכרם ברוך ונתפלל שגם בקרב לוחמי צה"ל וחללים אזרחיים יהיו אלו הקורבנות האחרונים ושננצח ביחד. הוועדה שלי, שלנו לא התכנסה חצי שנה, מאז 2 בספטמבר בעיקר בגלל אילוצים שלי, מות אימי ואחר כך חליתי, התעקשתי לכן אפילו בשביל לראות אתכם, לדבר בימים האלה, ולו רק בשביל זה

זה היה שווה להתעקש. ויעיד פה מזכיר העירייה כמה זה לא היה פשוט לכנס את הוועדה, גם בגלל כל מיני שינויים שקרו פה, בגלל המלחמה. אז אני אפרט קצת. אני רוצה להגיד שיוזמה שעלתה מצידנו, מצד הוועדה ומצידי, ישבתי בזמנו עם מזכיר העירייה עידו, אני שומעת את עצמי. אתם שומעים אותי כפול?

דניאל בן דוד:

אצלכם המיקרופון פתוח?

טלי המר:

לא,

יעל ביטון דה-לנגה:

אני כבר.

דוברת לא מזוהה:

זה בסדר, זה לא נורא.

יעל ביטון דה-לנגה:

זה לא נורא?

דניאל בן דוד:

עוד רגע זה נורא לי.

יהודה פרוידגר:

כנראה הזום הכללי הסתדר, אז יש לך כמו שני מיקרופונים.

יעל ביטון דה-לנגה:

לא, לא. בואו תכבו מכשירי טלפון בינתיים.

דניאל בן דוד:

זהו, זהו.

יעל ביטון דה-לנגה:

הסתדר?

דניאל בן דוד:

כו,

יעל ביטון דה-לנגה :

טוב, אז אני, אני יכולה לדבר,

דניאל בן דוד :

את יכולה להמשיך בשלך.

יעל ביטון דה-לנגה :

אוקי, סליחה חבר'ה. איך אני? אני מפה אני יכולה TO LEAVE Meeting נכון?

דניאל בן דוד :

יצאת, לא נורא. עוד שנייה,

יעל ביטון דה-לנגה :

למה? אתה מחובר אלי?

דניאל בן דוד :

לא, את ניתקת.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני יצאתי.

יהודה פרוידגר :

את יצאת.

דניאל בן דוד :

בטעות, לא נורא, לא קרה כלום.

יעל ביטון דה-לנגה :

חבר אותנו.

דניאל בן דוד :

אני אחבר אותך שוב.

יעל ביטון דה-לנגה :

את כולם.

דניאל בן דוד:

הם בפנים, את יצאת רק.

יעל ביטון דה-לנגה:

אני יצאתי, חבר'ה אני חוזרת. לא, לא, אני חוזרת, אני אשאר ככה, אני לא רגילה ככה. טוב. שהם לא הלכו לי.

דניאל בן דוד:

עכשיו אני אאשר, לא הלכו.

יעל ביטון דה-לנגה:

תאשר אותי. תודה רבה, דניאל. אתה חמוד. אוקי, סליחה. עד היום היה לי תירוץ של הגיל, עכשיו אני מאשימה את הצוות,

טלי המר:

תפתחי מצלמה.

דניאל בן דוד:

זהו, הנה, זהו, זהו.

יעל ביטון דה-לנגה:

אז זהו, אז קודם כל לפני ממש שנה וחצי אחרי שהתוודעתי להיקף הפניות גם מקרב חברי מועצת העיר וגם מקרב משפחות שכולות, גם של חיילים וגם של חללים להנצחה, העליתי בפני מזכיר העירייה, דיברתי גם עם אדל על זה, ואדל, שמכירה את התחום היטב היטב, יחד אמרנו צריך לכנס ועדה או צוות היגוי שיקבע קריטריונים גמישים להנצחה עירונית שמונצחת על ידי העירייה, ואיזשהו לשחרר חבל למינהלים הקהילתיים ולמשפחות עם השכונות. ואז ראש העיר לקח את זה, בעיקר גם ראש הסגל שיאמר לזכותו שהוא קשוב, מר משה מרגליות, חשוב לי שזה ייאמר פה, כי ברגע שהנושא עלה אליו, על ידי ועל ידי עידו המזכיר, הוא מיד כינס ועדה בראשות שופטת שיש בה גם הורים שכולים ונציגים גם של חרבות ברזל, והוועדה שוקדת על מלאכתה. נכון שב – 2.9 אמרתי לכם, ובטוח לא כולם זוכרים, עשינו את זה בהר הרצל, למי שזוכר, אתה היית וגם רונית. אמרנו שב – 29.9 היא תציג את מסקנותיה, זה לא קרה, היו החגים, היו הטקסים, וכעת היא הייתה אמורה להתכנס לפני שבועיים ולהציג את ממצאיה לראש, לא את ממצאיה, את מסקנותיה ואת המלצותיה, סליחה, את המלצותיה. וזה לא קרה בגלל המלחמה ולכן גם הנושא של הוועדה היום, הסדר יום שלנו השתנה, כי היינו אמורים להציג לכם מה שהצגנו, שתי ועדות אחורה זה יוזמה

חינוכית לתלמידי תיכון להנצחה, במימון העירייה ובתגמול של משרד החינוך ולהיות באמת דוגמה. אגב, אני אומרת לך אייבי, שמי שגרם לי להבין שזה חלק משמעותי מתפקיד הוועדה זה המנדט שלה, היה מחליפך, לא מחליף, סגן רועי, שהשתתף פה בזום יחד איתך לפני כמה ישיבות ואמר, תפקידה של הוועדה הזאת זה ליזום פעילויות הנצחה בעיר. והלכתי ולמדתי קצת מה עושים. ובאמת ההנצחה החינוכית, מצטרף אלינו עומר, מצטרף אלינו סגן ראש העיר וחבר המועצה מר אריה קינג, שמגיע מהמילואים, ייאמר לזכותו, הוא מקפיד להגיע, למרות שהוא לא חבר וועדה, אבל היה פעם יושב ראש הוועדה. אז קודם כל אני מברכת על זה שהוועדה התכנסה ושיש לה המלצות. לצערי זה עוד לא קרה, בגלל כל מה שקורה במדינה, אבל בקרוב אני מניחה בוועדה הבאה לקראת יום הזיכרון נכנס את הוועדה שוב וזה. אבל היינו הראשונים להקים אנדרטת זיכרון לחללי חרבות ברזל, אשר בהם משולבים כל הנופלים וכל הנרצחים, כולל קסטלמן שהוא איננו בן העיר אך נפל, נרצח בעיר בפעולת איבה.

אדל מן:

אבל הוא לא מופיע באנדרטה.

יעל ביטון דה-לנגה:

הוא לא מופיע באנדרטה,

אדל מן:

הוא לא יופיע.

יעל ביטון דה-לנגה:

אבל הוא מופיע,

אדל מן:

גם לא יופיע באנדרטה,

יעל ביטון דה-לנגה:

אבל הוא כן מונצח בכניסה לעיר.

אדל מן:

כניסה לעיר זה לוח הנצחה.

יעל ביטון דה-לנגה:

אוקי, תיקנה אותי כאן, ואני מודה לך.

אדל מן:

זה לא באנדרטה של חרבות ברזל.

יעל ביטון דה-לנגה:

אוקי, אז הנה תיקנה אותי אדל, הנרצחים שלא נפל,

אדל מן:

והוא נפל,

יעל ביטון דה-לנגה:

בחרבות ברזל ממש לא זוכר. אז אני אציין רק שוודאי חבריי פה חברי המועצה, הסגנים יעידו שיש לנו אינספור פניות, לא אינספור. יש לנו מספר מאוד מסוים של נופלים, יחד עם הנופלים הנרצחים. אני אקפיד עכשיו לדבר רק על נרצחים אזרחים, כי אין לנו מנדט לעסוק בחיילים. יש לנו 31 במספר, כולל שני הפיגועים, אחד ברמות ואחד בכניסה לעיר, אז זה מה שיש לנו מחרבות ברזל.

אדל מן:

את מדברת על התקופה של מלחמת חרבות ברזל.

יעל ביטון דה-לנגה:

אמרתי הרגע, חרבות ברזל.

יהודה פרוידגר:

31 מאז חרבות ברזל.

יעל ביטון דה-לנגה:

שזה

יעל ביטון דה-לנגה:

שזה הרבה,

דובר לא מזוהה:

זה הרבה.

יעל ביטון דה-לנגה:

זה המון.

יהודה פרוידגר:

המון.

יעל ביטון דה-לנגה:

יש לנו בסך הכול 109 בעיר חיילים, 109. ראש העיר אמר את זה בישיבה.

אדל מן:

כן, 109 חללים.

אריה קינג:

31 שנרצחו בירושלים.

אדל מן:

יש 31 שנרצחו בירושלים בפיגועים.

יעל ביטון דה-לנגה:

אמיתי,

יהודה פרוידגר:

שנהרגו בנובה.

יעל ביטון דה-לנגה:

חברים,

אדל מן:

הנובה זה 18,

יהודה פרוידגר:

כולל בנובה.

יעל ביטון דה-לנגה:

שנייה, מה – 7 באוקטובר עד היום.

אריה קינג:

כולל בנובה.

יהודה פרוידגור:

כן, כן,

אדל מן:

הנובה זה 18.

יעל ביטון דה-לנגה:

בוודאי, בוודאי.

יהודה פרוידגור:

בנובה לבד 18.

אדל מן:

בנובה זה 18, ועוד 6.

מירב חג'אג':

רק חרבות ברזל, מה עם הנפגעים לפני זה?

יעל ביטון דה-לנגה:

אז אני מסבירה ש - , כי זה הנושא,

יהודה פרוידגור:

כי האזרחים נחשבים.

יעל ביטון דה-לנגה:

חברים, אל תיכנסו לדבריי, קשה להם לשמוע. אני יודעת מה זה. מי שאלה רק? תציגו את עצמכם.

מירב חג'אג':

חג'אג מירב.

יעל ביטון דה-לנגה:

היי מירב, אנחנו מנציחים את כולם, כידוע לך, את חלק מזה כבר הרבה שנים.

מירב חג'אג':

נכון,

יעל ביטון דה-לנגה:

אבל נושא הוועדה היום,

מירב חג'אג':

אבל ההפרדה הזאת,

יעל ביטון דה-לנגה:

בדיוק.

מירב חג'אג':

כן, אני יודעת, אבל ההפרדה הזאת של חרבות ברזל משאר הנרצחים היא,

יעל ביטון דה-לנגה:

לא, אין פה הפרדה, מירב. מירב יקרה, אין פה בכלל הפרדה. כל ועדה את פשוט לצערי לא הצלחת להגיע עד היום אז עסקנו בכולם. אז היום אנחנו עוסקים בחרבות ברזל. בסדר? רק היום. ותיכף תשמעי, אם אני רק אספיק להשלים. אז כמו שאמרתי יש לנו פניות רבות. כמובן זה טבעי. אנחנו עדיין שרויים במלחמה, הכול טרי, אז יש לנו פניות מאזרחים מהורים, יש לנו כל מיני בקשות, חלקן צנועות מאוד, וחלקן קצת יותר גדולות ומחייבות התייחסות של הוועדה שהתכנסה. אבל אני אתן דוגמה, אימא אחת ביקשה לוחית הנצחה על ספסל של גן ילדים, גן שעשועים שהילד אהב לשחק בו בילדותו ונעדרתו. אז עבר, היא מילאה, אנחנו מנסים לעזור לה, אור מנסה לעזור לה, כולנו וזה יגיע לוועדה. טורניר ספורט של משהו שמאוד, כמו הירש גולדברג פולין והפועל ירושלים. אז יגיד פה סגן ראש העיר שהיה חלק מזה, מר אדיר שוורץ, שני אירועים גדולים, אחד לפני הירצחו ושניים אחרי הירצחו עשינו בשיתוף עם ההורים והשכונה, ועוד. מסלולי אופניים שנחנכו וכולה. אז חלק נעשה ככה בצנעה של המשפחות. ראש העיר הוזמן מקפיד להגיע לכל האירועים של משפחות שחר פרידמן החייל, אבל גם הירש גולדברג פולין, זכרם לברכה וכיוצא בהם. אנחנו, אני הייתי בטוחה שבשלב הזה של השנה ושל הוועדה הזו, אנחנו כבר נוכל להכריז על הקריטריונים שנקבעו וגם כבר להתחיל לעבוד עם ועדת ההנצחה השוטפת לפי הקריטריונים החדשים, לכנס את כל ראשי המינהלים הקהילתיים וכל עובדי הרווחה ולספר להם ושיכולנו נהיה פחות או יותר באיזה שהיא האחדה וגם שוויוניות. תמיד יש את המסלול שהוא מופיע גם בחוק שהמשפחה משלמת את ההנצחה. יש משפחה למשל, שאנחנו מכירים אותה היטב, מפורסמת יחסית, שהם רוצים להקים בריכה אולימפית על שם הבן, כי הוא היה מאמן שחייה ושחקן, בסדר גמור זה יש מסלול בנפרד. אני מדברת על ההנצחה השוויונית העירונית שבאה להנציח את בני העיר ובנות העיר. אז זה ככה סקירה כללית. אני רוצה רגע במסגרת סקירתי לבקש מראשת הטקס המדהימה שלנו אדל מן, שבאמת אני הייתי ראשת הטקס פעם של פיקוד המרכז במלחמת לבנון באינתיפאדה השנייה. תאמינו לי, עשינו גם טקסים של אזרחים. כי ככה אלוף רצה אז, וגם של החיילים שנפלו בגזרה, גם אם הם היו מגולני. מעולם לא ראיתי ראשת טקס שעושה כמות כזאת של טקסים בזה אחר זה, בחוץ, בעירייה, בכיכר ספרא, עם

המשפחות, בלי המשפחות בשילוב עם משרד הביטחון ויד לבנים, והכול מתוקתק, והכול באמת מכבד את זכרם של הנופלים. אני רוצה שיהיה יתועד, שאני ממקום הכי מקצועי, אני חושבת פה בחדר, רוצה לפרגן לך על זה ולעיר שלנו. ובאמת, אם תוכלי קצת לתת סקירה של השנתיים וחצי האחרונות גם בהקשר של החיילים, זה בסדר, והחללים כי זה הכול אצלנו נעשה ביחד, נכון?

אדל מן:

כן, כן.

יעל ביטון דה-לנגה:

תודה.

אדל מן:

אני אולי אסביר בקצרה לפני שאני אדבר על השנתיים וחצי מאז פרוץ המלחמה, מאז מלחמת חרבות, אדל.

יעל ביטון דה-לנגה:

אדל מן מדברת.

אדל מן:

אדל מן,

יעל ביטון דה-לנגה:

אדל מן ראשת הטקס, עומר,

אדל מן:

עומר. אז ככה אנחנו בעצם. באופן, באופן כללי, עיריית ירושלים דואגת להנציח את כל אותם, אלו שלצערנו נרצחו בפיגועים בירושלים, אם הם ירושלמים או אם הם לא ירושלמים, לשבת לידך? קרוב להקלטה?

יעל ביטון דה-לנגה:

אנחנו עצרנו רגע את אדל, כדי שתוכלו גם לראות אותה.

אדל מן:

בסדר. אהלן שלום לכולם. טוב, אני אתן רק ממש סקירה כללית על מה שנעשה עד לפני המלחמה, ומה נעשה מהמלחמה ועד להיום. עיריית ירושלים שמה לעצמה לדגל, להוקיר את הנרצחים ולכבד אותם. כל ה - , כל ההרוגים שנפגעו בפיגועים בירושלים, אם זה ירושלמים, ואם זה לא ירושלמים.

כלומר, כל מי שלצערנו נרצח בפיגוע, במלוא שנה לרצח, אנחנו דואגים להציב לוח הנצחה שיש לו ניסוח אחיד. כמובן מותאם לאופי הביצוע. אם זה פיגוע טרור או אם זה בדקירה או אם זה בפיצוץ או, מנסים ככה קצת לדייק.

דובר לא מזוהה:

דקירה.

אדל מן:

מנסים לדייק ולהגיע למה שגם כן ההורים מבקשים. ואז בעצם במלוא שנה שמים לוח הנצחה ממש לוח שיש באותו מקום שקרה פיגוע ככל שאפשר. יש מקומות לפעמים שאי אפשר. יש גדר, יש, אין, אין מקומות שאפשר לשים ואז עושים ליד, קובעים עם המשפחה ועושים טקס סביב ה - , סביב הקביעה של הלוח שזה נקרא טקס הסרת הלוח מלוח ההנצחה לזכרם של קורבנות פעולת האיבה. זו בעצם, זו בעצם הנצחה שנקבעה מלפני מספר שנים. כאשר באמת היה ריבוי של פיגועים ומשפחות התחילו לעשות באופן, באופן יזום, התחילו לקום ולשים כל מיני לוחות, לוחות בכל מקום, והמטרה הייתה בשביל שלא כל אחד יעשה גדול, קטן, לא מותאם, כל אחד יכתוב מה שהוא רוצה ואז העיר תהפוך להיות למין, כמו היכל הנצחה גדול, אז החליטו שאנחנו קובעים את, את הגודל בשביל לכבד את כולם, ובאמת אנחנו עושים את ההנצחה באותם מקומות. מלפני שנתיים, כאשר,

יעל ביטון דה-לנגה:

חמישה חודשים,

אדל מן:

שנתיים וחצי כשהמלחמה פרצה.

יעל ביטון דה-לנגה:

יש לנו אזעקה.

אדל מן:

אין אזעקה, יש התראה, זה התראה,

יעל ביטון דה-לנגה:

אז יש לנו זמן ל - ,

אדל מן:

כן, כן, יש לנו זמן.

יעל ביטון דה-לנגה :

אם אתם צריכים ללכת למרחב המוגן תלכו אתם.

טלי המר :

תהיה אזעקה כולנו צריכים.

יהודה פרוידגר :

זה לא פה,

אדל מן :

לא, לא, אבל זה התראה, זה לא מחייב.

יעל ביטון דה-לנגה :

זה כרגע התראה,

דוברת לא מזוהה :

אזעקה.

יעל ביטון דה-לנגה :

אבל ברגע ש - , אני מקווה שאתם קרובים.

יהודה פרוידגר :

בשלהבים ההתראה שלי,

יעל ביטון דה-לנגה :

אם אתם צריכים תיכנסו,

דובר לא מזוהה :

אני לא קיבלתי כלום.

יעל ביטון דה-לנגה :

אם תהיה אזעקה.

יהודה פרוידגר :

זה לא בירושלים, יש לך עוד מקומות?

יעל ביטון דה-לנגה:

אצלי יש הרבה כן.

יהודה פרוידגר:

בעוד מקומות בארץ, זהו, זה לא בירושלים.

אדיר שוורץ:

אצלי לא קיבלתי כלום.

יהודה פרוידגר:

זה בשלהבים, אני קיבלתי בגלל שזה בשלהבים, בגלל העבודה שלי בשלהבים.

אדל מן:

טוב.

יהודה פרוידגר:

בגלל מקום העבודה שלי.

אדיר שוורץ:

(לא ברור) אומר מרכז הארץ.

אדל מן:

בעצם המלחמה, מלחמת חרבות ברזל הביאה עלינו בעצם את האסון הגדול, שמדינת ישראל חוותה והעיר ירושלים ספגה את המספר הרב הגדול של נופלים, 109 כמו שאמרה, יעלה, יעלה. מתוכם 18 הוגדרו בפעולות איבה, כי הם נרצחו במסיבה, והיתר,

יעל ביטון דה-לנגה:

בפיגועים, לא, בפיגועים.

אדל מן:

לא, לא,

יעל ביטון דה-לנגה:

יש 39,

אדל מן:

שנייה, אני מדברת כרגע על האנדרטה,

יעל ביטון דה-לנגה :

בסדר.

אדל מן :

באנדרטה.

יעל ביטון דה-לנגה :

אוקי, אוקי,

אדל מן :

בעקבות המלחמה,

יעל ביטון דה-לנגה :

זה בסדר.

אדל מן :

הוקמה אנדרטה לראשונה שבה יש חללי מערכות ישראל, ופעולות איבה. בפעולות האיבה יש 18 חללים שנהרגו בנובה, שהם תושבי העיר ירושלים והם מונצחים באנדרטה. מעבר לזה, לצערנו, במהלך השנתיים של המלחמה, העיר ירושלים ספגה פיגועים נוספים. היה לנו פיגוע, פעמיים פיגוע בכניסה לרמות, פיגוע ששם קסטלמן נהרג, לפני זה היה את האופניים וברמות למטה, ולמטה ברמות איפה שהתחנת אוטובוס, גם כן היה פיגוע. זה לגבי הנושא שגם כן הפיגועים במהלך השנתיים וחצי. חלק מהפיגועים כבר עבר שנה וקיימנו טקס, שמנו לוח, יצרנו קשר עם המשפחות, הכנו לוח הנצחה ועשינו טקס סביב לוח הנצחה במעמד ראש העיר. עיריית ירושלים, ללא כל קשר, פעלה לא מעט בעבור אותם שבויים, שתודה לאל כולם כבר בביתם, ומי שבא לביתו בחיים ומי שבא לקבורה. קיימנו שלוש עצרות פה בכיכר ספרא, כאשר בעצם עצרות שהם בסביבות בין 4000 ל – 5000 איש שבו בעצם התפללנו, ופיללנו שהחטופים שלנו יחזרו. ב – 1.7 במלאות, במלאות שנה למלחמה, גם כן עשינו טקס גדול בכיכר ספרא. מיותר לציין שבטקסי יום הזיכרון בשנתיים האחרונות, כל כולם הוקדשו למלחמת חרבות ברזל ולשלבים של המלחמה, וגם השנה בטקס שיהיה ב – 15, ב – 21 לאפריל, יש לנו טקס פה בכיכר ספרא. אנחנו גם כן נתמקד גם כן בסיום המלחמה וגם אנחנו חלק מהטקס הוא יהיה בהתמקדות בסיום המלחמה, בכך שהשבוי האחרון, רן גואילי זכרנו לברכה חזר תודה לאל. יש את הטקס ביד לבנים שאנחנו עושים אותו ב – 20. זה טקס שמשודר בערוצי, ישודר כרגע בכאן 11, ישודר בעוד ערוצים. הודעה על כך תבוא בתקשורת. ובאופן כללי עיריית ירושלים וראש העיר בראשו שבאמת ראש העיר פקד כל בית הגיע לנחם, הגיע ללוויות, זה הייתה תקופה מאוד מאוד קשה. אנחנו הגענו גם כן לכל בית לראות אם יש איזה שהם צרכים מסוימים שאותם

משפחה צריכה, קצת רגע להבין מה קורה. צריכים ציוד כלשהו, לכבד, לחבר בין, בין יחידות עירוניות שיכולות לוגיסטית לסייע, אם זה היה מחממים, אוהלים, כיסאות, שולחנות, אפילו להביא אוכל, היו מקומות שהיה צריך ואפילו גם לקרוא לאנשים לבוא ולנחם, כי היו גם כאלה שגם כן שם הייתה בעיה. וכמובן שאנחנו דאגנו לתלות מודעת אבל במעמד ראש העיר, זאת אומרת שעיריית ראש העיר ירושלים וחברי מועצת העיר משתתפים בצער אותה משפחה על נפילתו, הלכתו של,

דוברת לא מזוהה:

הירצחו,

אדל מן:

אותו, הירצחו של אותו,

יעל ביטון דה-לנגה:

חלל.

אדל מן:

אותו חלל, וזהו בגדול. אנחנו בתור עירייה, באמת לוקחים בשתי ידיים, עוטפים את המשפחות אנחנו. גם פעמיים עשינו מפגש של משפחות שכולות באנדרטה. עשינו את הטקס הראשון,

יעל ביטון דה-לנגה:

הוספת שמוסד תכנון.

אדל מן:

עשינו טקס הראשון של חנוכת האנדרטה ב - 22 לספטמבר, לפני שנתיים, כאשר חנכנו את האנדרטה אז היו 83 שמות על האנדרטה, ולצערנו המלחמה לא הסתיימה. והתווספו עוד שמות לאנדרטה. אז היה לנו סשן ראשון לפני יום הזיכרון. שהתקרב והגיע, ולאחר מכן עוד סשן שני. יצרנו קשר עם המשפחות וכיבדנו אותם המשפחות ועשינו שמה אירוע מכבד, מחבק,

יעל ביטון דה-לנגה:

תודה רבה.

אדל מן:

ושנעשה רק שמחות, ושלא נצטרך לעשות דברים כאלה.

יהודה פרוידגר:

אמן, אמן, אמן.

יעל ביטון דה-לנגה :

קודם כל שוב להודות לגברת אדל מן, אדל אולי אמרה ואני קמתי בדיוק אז מירב, את שומעת אותי?
מירב חג'אני אגיד. אני אומרת לך, כי אמרנו את זה בישיבות הקודמות, פעם בשנה, ביום הזה, ביום
הנפילה, ביום הזיכרון,

מירב חג'אג' :

כן,

יעל ביטון דה-לנגה :

כן, ביום הזיכרון, העירייה מניחה זרים בנקודת ההנצחה.

אדל מן :

זה לא פעם ראשונה, זה לא פעם ראשונה.

יעל ביטון דה-לנגה :

לא אמרתי פעם ראשונה.

אדל מן :

סליחה,

יעל ביטון דה-לנגה :

לא, לא אמרתי פעם ראשונה.

אדל מן :

עיריית ירושלים מניחה זרים.

יעל ביטון דה-לנגה :

אנחנו מניחים, מה קרה?

דובר לא מזוהה :

הייתה נפילה בתל - אביב.

יעל ביטון דה-לנגה :

עכשיו הייתה נפילה בתל - אביב, הבנתי. טוב, נשמע בטח את היירוטים. תודה אדל, תודה רבה רבה.
הקפצתי אותה. רק אציין שמירב, ואני חשוב לי להגיד לך את זה למרות שאת לא בעיר. את לא
תושבת העיר, אבל על הלוח הנצחה של כל נרצחי פעולות האיבה, וגם הנופלים שהם חיילים או

כוחות הביטחון, שוטרים, ימ"מ, ימ"ס כולם מניחים זר ביום הזיכרון ויש מעין משמר כבוד שעומד ולזכר הנופל וזה מאוד חשוב. משהו שאדל אולי לא הבהירה. שליחה, תכבו בבקשה למי ש - . הכול בסדר?

דובר לא מזוהה:

כן,

יעל ביטון דה-לנגה:

רק אציין, ששומעים ממש את היירוטים פה. מה שחשוב לציין, ותמיד לזכור כי זו פעילות נונסטופ בעצם של הנצחה, מי שנרצח בפעילות איבה בעיר, בפיגועים מקבל במקום הנפילה,

יהודה פרוידגר:

היא אמרה, נוסח אחיד,

יעל ביטון דה-לנגה:

היא אמרה את זה,

יהודה פרוידגר:

גודל אחיד.

יעל ביטון דה-לנגה:

כן, היא אמרה את זה,

יהודה פרוידגר:

היא אמרה, מה.

יעל ביטון דה-לנגה:

אבל הוא מקבל, ולכן הוא לא מופיע ב - ,

יהודה פרוידגר:

נכון,

יעל ביטון דה-לנגה:

חרבות ברזל, למרות שהוא נמפל במהלך חרבות ברזל. אבל אי אפשר כמו שהיא אמרה להרבות במקומות הנצחה. אז תודה רבה. אירוע נוסף שאני גאה בו. ולהגיד גם הזדמנות באמת אני לא מחלקת צל"שים ואין לי שום תקציבים לחלק. יש לי רק מילים טובות לחלק, שזה לפעמים יותר

שווה מכסף. אבל למינהל הקהילה והרווחה בעיר הזאת, אני מניחה שיצטרף אליי, יצטרפו אליי חברי המועצה, בוודאי סגן ראש העיר וחבר המועצה יהודה, שעוסקים איתם המון. מתחילת המלחמה אני בקשר ביוזמות שונות עם המינהל קהילה, עם גיל ריבוש ועם אנשיו, ובעיקר עם חני אמסלם ושי בן עוליאל שנמצאת פה. אני מקווה שחני הצטרפה ואם לא, היא תצטרף היא מנסה להצטרף.

שי בן עוליאל ביטון:

היו לה, היו לה בעיות קליטה, היא תצטרף.

יעל ביטון דה-לנגה:

אני יודעת. כן, כי בזה.

שי בן עוליאל ביטון:

כן.

יעל ביטון דה-לנגה:

אז להגיד לכם תודה. אם זה עם האלמנות שהיו צריכות עזרה ועשינו פרויקט עם שירות לאומי. ואם זה הפרויקט דגל ששי נמצאת פה, כדי להציג אותו ואז נקריין סרט, זה יוזמה של העירייה שנקראת אנחנו הדודות או אנחנו הדודים. שמישהו שכח בדרך את המעגל שלנו, לא ההורים, לא האחים, אלא בני הדודים והדודים, ואחר כך זה התחלף לסבים וסבתות ואת תדברי על זה, כי אני זה. אבל בהחלט רוצה, אני פרסמתי את הסרט שעשיתם בקבוצת הנהלת המועצה, העיר ובאמת אנשים כתבו לי שזה מדהים. אני לצערי הרב זכיתי להיות חלק מזה, כי אתם יודעים שגם אנחנו משפחה שכולה מה – 7 באוקטובר והבת שלי ועוד בת שלי, הקפדנו כמעט להגיע לכל האירועים. ומעולם לא, לא האמנתי שאפשר גם לתמוך, אבל בעיקר להנציח. זה מפעל הנצחה מדהים לחללים, לנרצחות ולנרצחים מהנובה, והמפגש הזה עם כולם בקבוצות ובפורומים, דיברנו על החללים, הנצחנו אותם, סיפרנו, שרנו, קראנו שירים שנכתבו, סיפורים, מחזות מוזיקה, זה מדהים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד. אז שי, בבקשה תשתפי אותנו במפעל ההנצחה ותספרי גם מה העתיד שלו. ואני אצטרף את עזרתך,

שי בן עוליאל ביטון:

טוב.

יעל ביטון דה-לנגה:

להקריין את הסרט, כי הוא אצלי במייל שלי.

דניאל בן דוד:

אין בעיה. אני בא.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני בומרית.

שי בן עוליאל ביטון :

אז אני, אני גם ממש בקצרה. קודם כל תודה על ההזמנה, יעלה. אני פה בשם חני אמסלם, כמובן שככה קשיי קליטה אז אני מציגה את הדברים. באמת התעסקנו במינהל קהילה בהנצחה לאוכלוסיות שונות שחוו שכול בתקופה זו של חרבות ברזל. מעבר לבני המעגל השני והשלישי דודים, אחיינים, גיסים, ודודות, בני דודים. התעסקנו גם בקהילות של בתי כנסת, קהילות, בתי ספר, קהילות בעיר שחוו שכול וחיזקנו אותם, נתנו מענה לחברים, חברים שכולים, סבים וסבתות כמו שיעלה, כמו שסיפרת. והתוכנית שבאמת שדיברת עליה זה אנחנו הדודים, מהשם רק אתם מבינים שניסינו להנכיח להגיד אנחנו רגע, יש פה מקום להנכיח את המעגל הזה של המעגל השני והשלישי שפחות רואים אותם. משרד הביטחון, ביטוח לאומי הרבה פעמים, הוא אומר, הותיר אח אחות, פחות רואה את המעגלים האלה. ויצרנו תוכנית שהיא מודל בעצם קהילתי שמשלב מתודות שונות, גם פרטניות, תמיכה פרטנית, קהילתית וקבוצתית. וזה באמת מודל שהוא מאוד גמיש ביכולת שלו לתת מענה, הוא לא מחייב. הוא לא, איזושהי קבוצת תמיכה מוכרת, מודל שבעצם מתבסס על מפגש רחב של אנשים שמאפשר (לא ברור), והיכרות לא פורמאלית, ומשלב משאבים שונים של גוף, נפש, של שירה, של מוסיקה, של הצלחה, של ביטוי אישי, וגם תמיכה על ידי מנחים מקצועיים. בעצם, זה תוכנית ששיתפנו איתה פעולה עם מרכז אלה, מרכז שמתמחה בהתמודדות עם שכול אזרחי. חברנו אליהם לקראת כל מפגש, עשינו הכנה. בסיום כל מפגש עשינו עיבוד למנחים, לצוות שעבד לצוות שככה החזיק רגשית ופיזית את המפגשים האלה. התכווננו היו קבוצות קטנות לפי מאפיינים משותפים. וכל מפגש בעצם הסתיים בקבוצות קטנות לשיח. ניסינו לחבר את המשתתפים לפי מאפיינים זהים להם, בקבוצת השבים, אם זו קבוצת צעירים, בני נוער, קבוצה של משתתפים חדשים שאיבדו רק לאחרונה את בני המשפחה שלהם, קבוצה של בוגרים מגיל 30 עד 45. ניסינו ככה לייצר קבוצות שייכות עם מנחים זהים שליוו אותם ממינהל קהילה. בעצם היו עובדים סוציאליים מהעיר שהתנדבו ללוות את הקבוצות האלה, את מעגלי השיח, יחד עם איש מקצוע מומחה ממרכז אלה, שמביא את הערך ואת הידע בהתמודדות עם אובדן. ביחד אלו היו הצמודים של אנשי המקצוע למעגלי שיח, זה היה תוכנית ארוכה שארכה לדעתי 12 מפגשים, שתי סדרות. ואני אסיים בלספר שהרעיונות שככה יעלה שתיארת של ערב מול כולם, וגם הסרט הזה, זה בעצם פרי מחשבתם ויחד בשותפות עם קבוצת פעילים, פעילים, בני משפחה שגיבשו יחד איתנו וביקשנו מהם לקחת חלק בעיצוב של המפגשים הללו. הבנו באיזושהו שלב שהידע לא נמצא אצלנו, ואם אנחנו רוצים להמשיך לתמוך ולתת מענה מדויק, כדאי שזה יהיה ביחד איתם. הם חשבו, הם הציעו לנו, ראו לנכון איך להמשיך את המפגשים האלה, התסריט נבנה יחד איתם, של הסרט, אולם, בחירת השיר אז זה ככה תוכנית שאנחנו באמת מאוד גאים ומרגישים מאוד משמעותיים שהיא קרתה. ושלא נדע. שיהיה רק בשורות טובות.

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה רבה. אתם שומעים אותנו טוב את כולנו? חשוב לי לדעת. שומעים טוב. אוקי,

עומר :

מבחינת הפרוטוקול שומעים מעולה.

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה עומר. אני לא יודעת אם אתה עומר ספציפית אבל זה מה שמופיע על הלוח. תראו, אני רוצה להגיד לך שי בן עוליאל ביטון, אין קשר משפחתי בינתיים עוד לא מצאנו. רציתי להגיד שזה היה. זאת הייתה יוזמה שהתחילו אותה, אבל לא שיערו לאן היא יכולה להגיע. וזה עיריית ירושלים הובילה בכל הארץ, בגלל שהחללים הם תושבי העיר ונופלים הנרצחים, אז הגיעו גם אנשים מכל הארץ, כי הסבתא גרה במטולה, והדודה גרה בחיפה. והאנשים האלה הקפידו להגיע, כי הם ניסו לחולל את זה בערים שלהם, והם לא כל כך הצליחו, אז היה ברור שתשמעו אני נורא גאה בזה. באמת אם יש משהו, ואני מקפידה להגיד את זה בכל מקום ולתת לזה ברשתות, זה פשוט יוזמה שהעירייה התכוונה אליה בכל נין ובכל נפש של כל עובדת סוציאלית אצלנו, של ראש המינהל, של ראשות המחלקה, של העובדות המצוינות והקשר המצוין שנוצר ביניכם לבינינו. ועודד, אתם יודעים כמה אנשים בקבוצות החליטו לכתוב ספר שירים, להלחין סדרת שירים. זה באמת הניע, המסגרת הזו, הקבוצה שכולם באים, הניעה להנצחה עירונית וגם בתמיכת העיר.

שי בן עוליאל ביטון :

נכון.

יעל ביטון דה-לנגה :

ואני חברה בכמה קבוצות ארציות של חברי מועצה, והקפדתי אחת לזמן להעביר להם מה היה היום, מה היה. הסרטונים שעשינו, הכול עולם שאני לא זכיתי להשתתף בו גם מנסיבות אישיות שאתם מבינים כבר, אבל לא הגענו. אבל זה כל כך מרשים היה, ואני מאוד רוצה לשתף אתכם בסרטון שהפקנו. ורק רציתי לשאול מה הכוונות לעתיד. אנחנו ממשיכים או כרגע זה נעצר?

שי בן עוליאל ביטון :

אז רק אני אחזק את הדברים שלך, שבאמת הגיעו תושבים מכל הארץ ממש, מאזורים ועד כפר מימון וכל הזמן ככה ביקשו טרמפים בערבים האלה חזרה הביתה. ראינו את זה גם בהרשמה. וגם אני אגיד שהגיעו אליי באופן אישי רשויות ללמוד מועצה אזורית חוף אשקלון הגיע אליי פיזית למשרד ללמוד מהיוזמה הזאת,

יעל ביטון דה-לנגה :

נכון.

שי בן עוליאל ביטון :

ובחודש האחרון,

יעל ביטון דה-לנגה :

עברת לגור שם.

שי בן עוליאל ביטון :

שכנים. נכון, כי אז אני כבר מרושתת, אז אני גם רואה שהם שכפל באמת את ה - ,

יעל ביטון דה-לנגה :

איזה יופי,

שי בן עוליאל ביטון :

את היוזמה. תל אביב יצרה איתנו מפגש בשביל ללמוד. עיריית באר שבע ממש ככה.

יעל ביטון דה-לנגה :

יפה.

שי בן עוליאל ביטון :

היינו שופר לדבר הזה, הכוונות לעתיד, אז לפני חודשיים הוצאנו סקר עם שאלות מתוקפות יחד עם הגוינט,

יעל ביטון דה-לנגה :

יפה.

שי בן עוליאל ביטון :

כדי למדוד את המדד של חוללות בעצם, עד כמה התוכנית יצרה שינוי, אולי את ראית אותו, זה שאלון שהפצתי כמה פעמים.

יעל ביטון דה-לנגה :

ראיתי, קיבלתי אותו.

שי בן עוליאל ביטון :

כן. אז אנחנו גם הכנסנו שם שאלות להמשך. באמת.

יעל ביטון דה-לנגה :

מדהים.

שי בן עוליאל ביטון :

מה הייתם מעוניינים. זה ימשיך לנקודות זמן מאוד משמעותיות על לוח השנה.

יעל ביטון דה-לנגה :

קרן, חבל שלא באת.

קרן אוחנה איוס :

אני פעם ראשונה שומעת.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני רוצה שהקרן תבוא לבאים,

קרן אוחנה איוס :

אני פעם ראשונה שומעת על זה.

יעל ביטון דה-לנגה :

חבל. אני את לא היית בוועדה הראשונה שלי, אני כל כך מצטערת שלא היית, אבל בסדר, אנחנו נמשיך, זה פשוט.

שי בן עוליאל ביטון :

אז הרבה קיבלו הרבה, הרבה קיבלו את האוויר ואת התמיכה ומרגישים שהיו רוצים בתדירות פחותה יותר, בעיקר על לוח השנה העברי, סביב ציון של יום הזיכרון והכניסה לחגים, שזה באמת זמנים יותר משמעותיים. אז אנחנו מתכוונים לזה. ולאחרונה סיימנו קבוצות תמיכה מתמשכות וקבוצות למי שהיה זקוק לתמיכה יותר משמעותית.

יעל ביטון דה-לנגה :

וזה, זה לא פחות ממדהים, תודו חברים.

שי בן עוליאל ביטון :

כן,

יעל ביטון דה-לנגה :

חברי המועצה שלנו, תבינו מה עושים פה אנחנו, אני מרגישה שאתם צנועים מדי ולכן אני כל הזמן, אני הדוברת שלכם נהייתי. ואני רוצה שתספרו על זה יותר. שהעיר תדע ששמה פה תקציבי ענק על הדבר הזה. כל אירוע הייתה מליאה עם מופע מוזיקלי, מופע אומנותי, הרצאות שאני, אני הולכת איתם עד היום אני לא האמנתי שאני אתמיד. אני חיכיתי לפעמים הבאות אוקי, זה החזיק אותי. אני גם אמרתי את זה במליאת העיר, אז תודה רבה. אני אגיד שהיה מכמיר לב לראות את הסבים והסבתות, שכבר יש להם ילד שנפל להם, הדוד, ולראות משפחות שהיו להם יותר מנופל או נרצח אחד, קורע לב היה, אבל אני אולי במפגש השלישי רק אומרת ליעל, לשי ולחני, חני, זה, זה, זה זה מפעל הנצחה מה שאתם עושים, לא רק תמיכה. אז באמת תודה רבה. איך אני מקרינה את הסרט?

שי בן עוליאל ביטון:

תודה.

יעל ביטון דה-לנגה:

תודה לך, תישארי איתנו קצת רק לסשן הבא, הוא קצר מאוד.

שי בן עוליאל ביטון:

אני פה, אני פה.

דוברת לא מזוהה:

אם אפשר להקטין את האור בצד. יש קול?

דניאל בן דוד:

כן, דקה. שומעים?

יעל ביטון דה-לנגה:

לא שומעים שנייה.

יהודה פרוידגר:

במחשב אין קול.

דניאל בן דוד:

המחשב אצלנו פה אצלהם שומעים.

יעל ביטון דה-לנגה:

אתם שומעים? היא הייתה איתי בקבוצה.

שי בן עוליאל ביטון:

יעלה, צריך להגביר.

יעל ביטון דה-לנגה:

במקור את הסרטון?

דניאל בן דוד:

כן אין לי על זה (לא ברור).

יעל ביטון דה-לנגה:

חבל זה כל כך חבל, אין דרך אחרת?

דניאל בן דוד:

זה לא במערכת.

יעל ביטון דה-לנגה:

אתם שומעים קצת? שי. כי פה לא שומעים בכלל.

שי בן עוליאל ביטון:

לא, לא, אנחנו לא, אני לא שומעת. אולי מישוהו שומע אני לא.

דוברת לא מזוהה:

אנחנו לא שומעים.

יעל ביטון דה-לנגה:

טוב, זה חבל.

דובר לא מזוהה:

יש כתוביות, יש כתוביות.

יעל ביטון דה-לנגה:

איך אני סוגרת את זה? רגע.

יהודה פרוידגר:

אנחנו יעל,

יעל ביטון דה-לנגה :

כן,

יהודה פרוידגר :

אנחנו בגיל השלישי,

יעל ביטון דה-לנגה :

כן,

יהודה פרוידגר :

עשינו מפגשים לסבים וסבתות של,

יעל ביטון דה-לנגה :

נהדר.

יהודה פרוידגר :

לנופלים, היה מאוד מחזק.

יעל ביטון דה-לנגה :

טוב, אני ממש מתנצלת. זאת לא הייתה הכוונה. הנה הסבא והסבתא אלה היו איתי.

יהודה פרוידגר :

אנחנו עשינו באמת.

יעל ביטון דה-לנגה :

דניאל, אולי תקרא לבחור מהקונטרול?

דניאל בן דוד :

זה לא קשור לקונטרול, זה לא משהו שקשור לקונטרול, אם היה, ברור שהייתי קורא לו.

יהודה פרוידגר :

כן, תעשי את הפס הבודד, על הפס השמאלי, כל על הפס למעלה השמאלי זה יקטין את הכול. עוד פעם.

יעל ביטון דה-לנגה :

טוב, חברות, וחברים, אני,

דניאל בן דוד :

טוב, אחרי זה נעלה, תגישו מקסימום.

יעל ביטון דה-לנגה :

זה הכול (לא ברור).

דניאל בן דוד :

אנחנו אחרי זה נעלה את הקישור.

יעל ביטון דה-לנגה :

תקראו את הכתוביות, זה גם חשוב, אני שולחת לכולם, לכל אחד מכם את הסרטון.

אדיר שוורץ :

אני ממשיך אתכם בזום.

יעל ביטון דה-לנגה :

מאה אחוז תודה. תודה, אדיר. חברות חברים, סליחה, אני תשימו אותי על התמונה.

דניאל בן דוד :

אני שם אותך על התמונה.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני רוצה לראות את עצמי. סתם. אני עוצרת כי אני לא חושבת שאני צריכה לקחת מזמננו היקר, ועוד בימים כאלה. זה סרטון מאוד מרגש. אני שולחת לכם אותו באופן אישי. חברי המועצה כבר קיבלו ממני אותו. הוא נמצא בקבוצת המועצה, ואם אתם רוצים אז אני אשמח להעביר. ושי, תודה רבה באמת זה, אני מקווה שזה בסדר. טוב, אני רוצה לחלק אתכם ולבקש מכם לעשות, אני מבקשת מכם רק בהתנדבות, רק מי שיכול, רק מי שרוצה. בעצם עכשיו הייתי אמורה להציג לכם את יוזמה, אחת היוזמות ששקלנו עליה. אני, לא אני. אני אתחיל בסגנית ראש העיר, חברת המועצה חגית משה, מחזיקת תיק החינוך, שתי נציגות ממנח"י בת שבע ומוריה, שהם מהמרחב השלם. טלי, מנהלת לשכתי שהביאה את התשומות שלה כמי שעוסקת, עסקה בחינוך והיא גם רוצה לעסוק עוד בחינוך ולומדת חינוך. וכמובן עם עוד כמה גורמים שהתייעצתי איתם. וזה נושא של ליזום, אייבי, אתה מבין? זה בזכותכם, זה בזכות הארגון שלכם, שאנחנו לא מחכים עכשיו שיהיה עוד יום זיכרון ועוד, אלא באמת לחשוב איתכם איך אנחנו יכולים לשלב זרועות, וכל פעם לעשות מיזם אחד בדומה למה שעשו ברווחה, בדומה למה שעושה בשגרה אדל ויוזמת גם. ולקחת פרויקט חינוכי, או למשל מרים סלע אם את שומעת אותי. אז למשל יחד לחשוב על פיסול סביבתי במרחב הפתוח שנקדיש אותו לכל הנופלים והנרצחים, תושבי העיר האזרחים שנרצחו בפעולות איבה בכל הזמנים. ויש אבל

להפוך את זה באמת לפסל אומנותי, סביבתי מיוחד או בתחום המוזיקלי עם התרבות או תיאטרון, מחזה שהעיר כותבת, יחד עם אנשים שיאותרו. בקיצור ליזום דברים. איתך יונתן פלג, מחזיק תיק חברי, מחזיק תיק איכות הסביבה. יונתן בשבוע הראשון שנכנסנו לתפקיד, ישב אצלי בחדר וכבר דיבר איתי על איך משמרים גם את הרי ירושלים, את השטחים הפתוחים ואת הטבע העירוני ומנציחים בהם את הנופלים, לא רק מחרבות ברזל, מכולס. אז היה תאריך חרבות ברזל, אבל, ויש לנו אפשרות. בתחום הבריאות אפילו עם רונית שהיא חברת הוועדה ד"ר רונית אחדות הכהן והתחלנו Step by step. יש לנו עוד הרבה שנים לעבוד ומקווה כמו שאמרתי שלא יהיו לנו חללים חדשים. אז אני אגיד רק בקצרה את היוזמה החדשה שעברה כמה משוכות, באמת רוצה להודות לסגנית ראש העיר חגית משה וגם לבת שבע ולמוריה. התחלנו לכתוב את התוכנית, העמדנו את העקרונות שלה. אני אתן דוגמה קטנה, החלטנו שזה יהיה בכיתה יא', יב', שזה יהיה להם גם גמול ציון במקצוע מסוים שקשור, נגיד אם זו מגמת דרמה או תיאטרון, אז יקבלו יחידה לבגרות על הדבר הזה. אנחנו צריכים לעבוד על זה עם משרד החינוך, אבל גם ציון וגם פרס, פרס כלשהו, יכול להיות כספי או סדנה כלשהי או משהו שלקראת הגיוס וכולה. זאת אומרת, ממש ישבנו איך מעודדים אנשים. אני אתן דוגמה נוספת. עיקרון נוסף שעבד שהצוות שלנו קבע, זה שללכת למשפחות הכי נזקקות. דיברתי על זה עם עינב מהרווחה, מדהימה אגב, היא הייתה אמורה לבוא. לא, היא תבוא בוועדות הבאות ותספר מה העירייה עושה ברמה של ההנצחה עם המשפחות, איך היא עוזרת למשפחות, איך העובדות הסוציאליות, ורכזות רווחה במינהלים מסייעות למשפחות. בסדר, אבל לקחת את המשפחות שלא ידעו בחיים, ואנחנו שומעים מהם, לא ידעו לכתוב ספר זיכרון. אז מגמת ספרות או כל מגמה או צילום, או קולנוע אפילו, שיעזרו להכין סרט הנצחה על הילד ועל זה הם יקבלו גם חוויה אישית ערכית ממעלה ראשונה, מאוד מעצבת, לעזור, לתמוך, ולעזור להנציח למי שאין ידו משגת למי שאין לו כוחות נפשיים. סיפרה לי חברה טובה עכשיו שאחיה נפל.

יהודה פרוידגר:

יש מימון לכל הפרויקטים האלה של ההנצחה?

יעל ביטון דה-לנגה:

אני אענה לך על זה שנייה. טוב, רק סיפרה לי הרבה תמר אפלבוים איך השם משפחה? הרבת תמר, אלעד אפלבוים שאחיה נדב נפל לפני 22 שנה, שרק אחרי, לפני 26 שנים, רק אחרי 22 שנה, הם הביאו את עצמם לכתוב ספר הנצחה. אז אנחנו רוצים להיות פה בשביל האנשים. אנחנו נעשה פיילוט בשני בתי ספר, אחד במגזר החרדי, ככה קבענו שהפיילוט יהיה, ואחד, ואחד,

אייבי מוזס:

יעל, יעל, סליחה שאני מפריע לך. יש כבר את התוכנית הזאת ביחד, אנחנו עושים ביחד במשרד החינוך, תלמידי כיתות יא', יב' הולכים למשפחות,

יעל ביטון דה-לנגה:

בבקשה.

אייבי מוזס:

מי שמסכים, והם עושים את הספר, ויוצא כל שנה בסביבות 20, 30 ספרים כאלה.

יעל ביטון דה-לנגה:

מדהים.

אייבי מוזס:

זה יוזמה מבורכת מאוד, ואנחנו עושים את זה כבר.

יעל ביטון דה-לנגה:

אז אני,

אייבי מוזס:

כמה שנים,

יעל ביטון דה-לנגה:

קובעת איתך פגישה בהקדם. אני רק רוצה להגיד לכם, שאייבי אמר והוא התכוון לזה, כשהוא אמר
אם המשפחה רוצה. ישבתי ממש עם עינב, וגם עם גיל ודיברנו מי פונה ראשון? מי פונה למשפחה?
איך פונים למשפחה?

אייבי מוזס:

יש אזעקה, סליחה יש אזעקה, אני צריך לעזוב.

יעל ביטון דה-לנגה:

אוקי, אבל תחזור, תחזור, כי יש לנו פה אירוע, יש לנו פה עדות חשובה.

שירה אפלבאום:

כמדומני יעלה יש גם ב - ,

יעל ביטון דה-לנגה:

בירושלים?

שירה אפלבאום:

בסמינרים בירושלים. הם עושים משהו,

יעל ביטון דה-לנגה :

אוקי,

שירה אפלבוים :

מנציחים נפגעי פעולות איבה באזור יום הזיכרון.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני מאוד ארצה לשמוע ממך ונשב על זה, אבל אני רוצה להגיד, תדעו לכם שבתחום החיילים, החללים החיילים וכוחות, הם איכשהו, אין מי שמגיע למשפחות. לנו, לנו יש הרבה משפחות, אבל אנחנו התעסקנו ברמה של איך לתדרך את התלמיד, ואת הרכות במרחב השלם, איך מדברים עם המשפחה, איך מסבירים לה, איך ניגשים, איך מתחילים. אבל אני לא מדברת רק על ספר זיכרון. זה יכול להיות ספר שירה, שהמשפחה כתבה שירים ורוצים עזרה בלהפוך את זה, להדפיס את זה, מחזה, שימוש רגיש, הקלטה באולפן של כל המשפחה. כל דבר, ופה אני צריכה את עזרתכם. בעצם אני רוצה שחברי המועצה שנוכחים פה, אני כמובן אפנה גם באופן יזום, יחשבו איתי על רעיונות ואני רוצה לגשת לדרג המקצועי שלי שזה מרגליות ראש הסגל, משה מרגליות ולהגיש הצעה, אבל אנחנו מתחילים בפיילוט, ואנחנו תוחמים אותו גם, מה ההנצחות, זה ממש יהיה כדי להריץ את הנושא. אז שירה, אני ממש אשמח שתכתבי לי על זה. ואם יש לכם רעיונות.

יהודה פרוידגר :

לי יש רעיונות.

יעל ביטון דה-לנגה :

אני לא רוצה להכביר עלינו דברים. אני רוצה לעשות מיזם, להצליח בו, להרחיב אותו, ואז לעבור לבא לאט לאט. בעבר אף אחד לא עשה את זה פה בעיר. עשו את הטקסים, עשו את הקשר של התמיכה וזהו. ובעקבות חרבות ברזל, אני רואה שהדרגים המקצועיים השונים באמת נכנסו לפעולות ואנחנו יש לנו חלק בזה. אז אני אשמח, אשמח לשמוע אתכם.

יהודה פרוידגר :

אני רוצה להגיד משהו,

יעל ביטון דה-לנגה :

בוא לכאן בבקשה.

יהודה פרוידגר :

יהודה פרוידגר,

יעל ביטון דה-לנגה :

יהודה.

יהודה פרוידגר :

יהודה פרוידגר,

יעל ביטון דה-לנגה :

מדהים.

יהודה פרוידגר :

חבר מועצה, די זה לא צריך,

יעל ביטון דה-לנגה :

מדהים, הוא לא חבר הוועדה,

יהודה פרוידגר :

די, די,

יעל ביטון דה-לנגה :

שקט,

יהודה פרוידגר :

נו, די, די.

יעל ביטון דה-לנגה :

הוא לא חבר הוועדה, הוא מגיע לכל הוועדות, הוא שואל שאלות והוא עוזר לי המון ללמוד על דברים שהיו פה בעבר, ופשוט אחד הטובים שיש. רונית אחדות אמרה לי השבוע, שאין דבר שאתה לא יודע, וכל דבר שהיא צריכה לדעת בעירייה היא פונה אליך, זה שלך.

יהודה פרוידגר :

יש עוד אנשים יותר טובים, יודעים יותר טוב ממני. בכל אופן, ככה. שני, אני רוצה לדבר בשני מישורים. אחד באמת במישור של הספרים או הקלטות או משהו כזה. אני הייתי בזמנו עזרתי לעמותה שקראו לה להמשיך לחיות ביחד, זה עמותה שהקימה של שורשן רוזנק, שבעלה נהרג בפיגוע בגוש קטיף, והיא בעצם עשתה הרבה למען משפחות שנפגעי טרור.

יעל ביטון דה-לנגה :

אישה מדהימה,

יהודה פרוידגר:

אבל בין השאר יזמה ביחד עם כשפילברג פתח במבצע שלו להסריט סיפורים של אנשים שניצלו בשואה. אז היה לו צלם בישראל שקראו לו מורדי, ומורדי הסכים לעשות כאלה סרטים למשפחות של נפגעי טרור שיספרו על ה - , על הנופל. לא דווקא את הדברים הכבדים והרעים, אלא דווקא יותר את ה - , את הדברים הקלילים שהיה בו, את ה - , את הדברים המיוחדים, הייחודיים, ואז יש כמה עשרות סרטים כאלה שכבר נמצאים, והוקלטו. ובזמנו יצא לעמותה בקשר, אני יכול לתת לך את הפרטים שלה.

יעל ביטון דה-לנגה:

יש לי את הפרטים שלה.

יהודה פרוידגר:

ולשמוע על הדבר הזה, זה דבר אחד. דבר שני, אני חושב שיש דרך יהודית להנציח נפגעי טרור, בדרך יהודית ולהנציח נפגעי טרור. זה ללמוד משניות לעילוי נשמתם, להגיד תהילים, להגיד קדיש. יש לנו בציבוריות בירושלים המון מוסדות דתיים תורניים, ישיבות, ישיבות תיכוניות, מוסדות שמקיימים בהם תפילות. שיכול להיות שהעירייה יכולה, בוודאי בכל המוסדות שנתמכים על ידי העירייה, באיזשהו לוח שנה, להוציא שבתאריכים, בכל תאריך שיש בו איזשהו נפגע טרור לפחות ירושלמי, שבאותו יום הלימוד יוקדש לעילוי נשמתו. או יגידו ילמדו עוד משנה אחת, עוד פרק תהילים אחד או שיגידו קדיש אחד בסוף התפילה לעילוי נשמתו. אפשר לשלב בזה גם את הציבור החרדי, שבזה הוא מתחבר לציבוריות הכללית הירושלמית.

יעל ביטון דה-לנגה:

יוחנן.

יהודה פרוידגר:

אני מאמין ש - ,

יעל ביטון דה-לנגה:

יוחנן,

יהודה פרוידגר:

להבדיל מאולי חללי צבא הגנה,

יעל ביטון דה-לנגה:

חבר מועצת העיר תעזור לנו בלהרים את הדבר הזה, בעיני רעיון יפה.

יהודה פרוידגר:

להבדיל.

יעל ביטון דה-לנגה:

לא דורש איזה היערכות,

יהודה פרוידגר:

כן,

יעל ביטון דה-לנגה:

או תקציבים וכולה.

יהודה פרוידגר:

זה להגיד,

יעל ביטון דה-לנגה:

אני אשמח שתעזור לנו בזה, יוחנן.

יהודה פרוידגר:

מה אתה אומר על הרעיון? יוחנן.

יעל ביטון דה-לנגה:

רגע. אני אשמח לשמוע את,

יוחנן וייצמן:

את שואלת אותי, זה רעיון יפה מאוד.

יהודה פרוידגר:

אני חושב שזה,

יעל ביטון דה-לנגה:

אז אנחנו נעשה את זה. בסדר?

יהודה פרוידגר:

כו,

יעל ביטון דה-לנגה :

נתחיל פיילוט כמו בכל דבר. אני רוצה להגיד שיהודה כיוון למשהו שכבר הכנסנו בתוכנית החינוכית. אני לא מציגה את כל פרטי התוכנית, ולו רק בגלל שהוועדה עוד לא אישרה לנו לעסוק ביוזמות חדשות עד שיהיו קריטריונים. ולכן אני הרשיתי לעצמי, אור, אור שומרת עליי שאני לא אציג את התוכנית, את המצגת בצדק. כי אני התחייבתי להגיד רק ממש באזכור וגם להכניס אותנו למוטיבציה בעניין הזה. אז עלית על משהו שבאחת השיחות עם מנהלת בית הספר אחת, אחד הדברים במקביל, נגיד לכתיבת ספר, זה לעשות בית מדרש באחד מהבתי הספר או החרדים, גם החרדים בהרטמן, בפלך, לא משנה, בתי ספר גם לא דתיים. לעשות בית מדרש שנקרא.

יהודה פרוידגר :

אבל לא, לא צריך,

יעל ביטון דה-לנגה :

שהוא,

יהודה פרוידגר :

אני אומר,

יעל ביטון דה-לנגה :

בסדר,

יהודה פרוידגר :

לא צריך לעשות בית מדרש מיוחד או משהו גדול,

יעל ביטון דה-לנגה :

לא, לא, זה מזמן,

יהודה פרוידגר :

אם יהיה, אם יהיה,

יעל ביטון דה-לנגה :

והתלמיד כותב,

יהודה פרוידגר :

בישיבות, אם יהיה בישיבות.

יעל ביטון דה-לנגה :

לא, לא הבנת.

יהודה פרוידגר :

שנייה, אני אומר אם יהיה בישיבות אני בכוונה רוצה שגם הציבור הדתי והחרדי יוכל להירתם לנושא הזה של הנצחת,

יעל ביטון דה-לנגה :

יפה.

יהודה פרוידגר :

משפחות נפגעי טרור, כמו שיש בישיבה פרנס יום ואז לכבודו, אני לא יודע מה,

יעל ביטון דה-לנגה :

כן, כן,

יהודה פרוידגר :

לומדים או משהו כזה. יהיה את השם,

יעל ביטון דה-לנגה :

אני חושבת שזה עיון טוב.

יהודה פרוידגר :

של מי שנרצח מהזה, יש גם ב - , הטרור בירושלים לא בחל בין חרדים לחילוניים, לדתיים לאומיים,

יעל ביטון דה-לנגה :

ללא יהודים,

יהודה פרוידגר :

לכולם. ואם יהיה בישיבות לוח כזה וידעו שביום הזה והזה לומדים משנה לעילוי נשמת זה שנרצח, ואומרים עוד קדיש או משהו כזה לעילוי מי שנרצח, זה הנצחה ברוח דתית,

יעל ביטון דה-לנגה :

יהודית.

יהודה פרוידגר:

שכולם יכולים, יהודית, דתית שכולם יכולים להצטרף אליה.

יעל ביטון דה-לנגה:

תודה יהודה.

יהודה פרוידגר:

והיא לא בהוצאה גדולה.

יעל ביטון דה-לנגה:

לא בהוצאה גדולה, וגם אם צריך תקציב אני מניחה שאני אלחם על זה. אני מאוד מודה לך ויוחנן וזה, אנחנו את זה למשל נביא לאישור הוועדה וזה. אם יש לחברי הוועדה, כי יש לנו רק 20 דקות. לחברתנו קרן, שאגב היא מופיעה פה בוועדת החינוך ואני נהנית מכל מילה שאת מדברת ומשתפת מקצוענית, יושבת ראש איגוד,

קרן אוחנה איוס:

גנים.

יעל ביטון דה-לנגה:

הגנים הפרטיים בעיר וחשבתי עלייך המון אז, כי את כל כך התרעת באחת הוועדות על הגנים הלא הפרטיים, הלא מאושרים והלא מוכרים כל כך דיברת בדיוק על הסכנות וזה הגיע לפתחנו. אז אם יש, אשמח שחברי הוועדה והמשפחות כולם יגיבו ויגידו לי, ישלחו לי בפרטי ולמייל הצעות. ושוב אני אומרת, אני חולמת כרגע בקטן ומגשימה בקטן, כאילו באמת לקחת מיזם, להתעמק בו ולהוציא אותו, להריץ אותו. אוקי. אז תודה רבה ונעביר את רשות הדיבור לחברתנו קרן. אני רוצה להגיד.

דובר לא מזוהה:

בפרטי.

יעל ביטון דה-לנגה:

מה? תודה, תודה. תשמעו, תשמעו. למה אני שומעת כפול?

דניאל בן דוד:

כי פתחנו לקרן את המיקרופון.

יעל ביטון דה-לנגה:

קרן אז רק להגיד שלגבי קרן, אני החלטתי מבחירה להביא את קרן, כי קרן זה סיפור נורא מיוחד. ניב זכרו לברכה, זה סיפור מאוד מיוחד. הוא גם נמצא בפולמוס כרגע, ואני נותנת לקרן את כל הבמה לשתף. אבל הנה דוגמה, כי בעבר הבאנו מהנובה הבאנו את אבא של ענר, הבאנו הורים מהעבר, את אימא של החטוף, הילד, אחד מהשלושה, אתם זוכרים. איך קראו לה? שער, הגברת שער וכולה וכולה. אבל מבחירה ומתוך היכרות עם הסיפור של ניב ומה שאירע אותו ומה שקורה איתו היום, הוא בדיוק יושב היום בהגדרה על הגדר שבין נהרג או נרצח, פעולת איבה או חלל צה"ל. לנו זה באמת כבר, להורים זה חשוב, היא תספר, ומנהלים מאבק כדי שיכירו בו כחלל צה"ל, אז בבקשה.

קרן אוחנה איוס :

תודה רבה.

יעל ביטון דה-לנגה :

איך ידעת שיהיה שאגת האריה?

קרן אוחנה איוס :

לא ידעתי.

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה, אין כמוך, דניאל, תודה. אז תודה רבה. אני מקווה שאתם שומעים אותי, אני אשמח אם רק מישוהו יענה כאן כדי לדעת שזה.

דניאל בן דוד :

שומעים אצלך, שנייה.

קרן אוחנה איוס :

שזה עובד. אני רואה על המסך את יוחנן. אתה יכול להגיד אם אתה שומע? תודה רבה. אז אני קרן, אימא של סמל ראשון ניב איוס זכרונו לברכה. וכמו שאמרה יעלה ניב שלנו נפל ביומה השני של המלחמה, של מלחמת חרבות ברזל. ניב הוא בן בכור לבני ולי נולד ב - ח' בתמוז בירושלים, הוא אח לזוהר, לאיתי ולאגם. אני יכולה לספר לכם שאיתי, הבן שלי השלישי כרגע חייל בסדיר, לוחם בעוקץ. ככה שאנחנו כמשפחה עדיין בתוך הלופ הצבאי. ניב גדל והתחנך בירושלים. הוא למד בבית ספר זיו בבית הכרם. ובעצם היה ילד מאוד מיוחד, מאוד דינאמי, אהב הכול, אבל מוכשר ברמות אחרות. אהב כדורגל, אהד מאוד את קבוצת ביתר ירושלים היה חלק מקהילת האוהדים שלה, ומה שאתם רואים פה בעצם זה פרויקט הגמר שלו בכיתה יב', הוא צייר יציעים של כדורגל. את התערוכה הזאת עצרו, ושלחו לרחבי אירופה. הוא קיבל מצטיין, והציורים האלה כרגע נמצאים אצלנו בבית, ניב היה.

יעל ביטון דה-לנגה :

הוא בצד ימין עם המשקפיים?

קרן אוחנה איוס :

בשקופית.

יעל ביטון דה-לנגה :

במכונית? הוא נוהג?

קרן אוחנה איוס :

במכוניות, במכונית הוא נוהג, כן, הוא עם המשקפיים.

יעל ביטון דה-לנגה :

אז הוא הנהג.

קרן אוחנה איוס :

כן, ניב אהב בעיקר, בעיקר לפרק, להרכיב כל דבר שהיה בא אצלו ביד, היה כזה. אין משימה קשה מדי, אין אויב בלתי מושג, ואין, מבחינתו השמיים היו הגבול. אני אספר לכם קוריוז קטן, אני רוכבת על אופנועים וכשאני והיה בן 16 הוא אמר אימא, אני רוצה להוציא רישיון לאופנוע, ואני אמרתי לו מה שנקרא על גופתי המתקן הנדסי, רק לאימא מותר. והוא שאל - למה? אני אמרתי - ככה. ככה אימהות עונות, אם תוציא רישיון לרכב אז אני אקנה לך מה שתרצה. ואני אספר לכם שניב היה עם ADHD מורכב מאובחן. אני אמרתי זה ילד כזה שלומפר עד שהוא יעשה תיאוריה ראשונה שהוא יעשה טסט ראשון. אבל ילד מוכשר כמוהו כמובן שעבר תיאוריה ראשונה וטסט ראשון. ואז הוא אמר - אמיא, את אמרת איזה רכב שאני רוצה וכך קרה שקנינו לו את הפיג'ו קבריוולט הזאת, שהיא נמצאת עד היום בבית. אני סיפרתי ככה שניב אהד את ביתר ירושלים, הלך כדרך קבע למשחקי הקבוצה והוא היה חבר בארגון האוהדים שלה. אני יכולה להגיד שקבוצת ביתר ירושלים מחזירה לנו כמשפחה אהבה מאוד גדולה. בכל משחק השחקנים יושבים על הדשא ופותחים דגל מאוד גדול עם, עם תמונה של ניב. כמו שאתם רואים את קפטן הקבוצה עונד צמיד על היד שלו, של, של ניב מנהל הקבוצה אברמוב לוקח את ניב איתו בדגל לכל מקום שהוא הולך משחקי בית, חוץ. ניב סיים את הלימודים והלך למיונים של סיירות מובחרות. באחד גיבושים לסיירת מובחרת התגלה לו אוושה בלב, ואז הוא ירד בפרופיל קצת ועדיין התעקש להיות לוחם וחבר ליחידות המעורבות לגדוד קרקל. אחרי טירונות הוא נצנץ כמצטיין והתגלה כאחד הצלפים הכי טובים ביחידה. ואז הוא עבר קורס הכשרה צלפים, קורס נהגי רכב שטח, שימש נהג מ"פ וגם קלע בגייפ ראשון, השתתף במבצעים מאוד מפוארים. כמו שאתם רואים, גם רוב התמונות שיש לנו מהצבא, הפ כאלה שבאמת מגדירות את התפקיד שלו. בשבעה כתבה עליו המפקדת שלו, שאם לצאת למלחמה אז שניב יהיה בצד שלך. ועל המכתב של המפקדת שלו קיבלנו טלפון מנשיא מדינת

ישראל בוזי הרצוג, זימן אותנו לביתו ונתן לניב אות גבורה והוקרה על תפקידו. ניב הכיר את ליאור בצבא. ליאור הייתה לוחמת בגדוד ברדלס. הם יצאו יחד שש שנים עד, עד לנישואין, וחשוב היה לי גם לומר ש - , אוי סליחה. שניב היה ילד של בית, ילד של אימא, של אבא, של סבא של סבתא. ילד בכור שכנראה היה לו בזמן יותר מ - 24 שעות, כי הוא ידע לתת תשומת לב לכולם. אין יום שהוא לא היה מתקשר לסבים ולסבתות, לחברים. תודה רבה סליחה.

יעל ביטון דה-לנגה :

לא, לא סליחה.

קרן אוחנה איוס :

ובאמת היה הלב של כולם. החברים שלו הגדירו אותו המנוע של המכונה. אתם תראו כאן את החברים. זו אותה קבוצת חברים.

יעל ביטון דה-לנגה :

זה הוא בבר מצווה שלו, נכון? עם התפילה.

קרן אוחנה איוס :

כן, זה הוא בבר מצווה שלו, אלה החברים שלו מהגן. חברים שליוו אותו גן, בית ספר, תיכון, גיוס, צבא. היו השושבינים שלו בחתונה, וגם אלה שנשאו את האלונקה שעליה שכבה גופתו. והם אלה שפוקדים אותנו עד היום הזה. ניב וליאור התחתנו ב - 23, ב - 23 וקבעו את ביתם ביישוב ניצן סמוך לאשדוד. ומה יגיד ירושלמי שהלך לגור ביישוב של מפוני גוש קטיף ואמר - אימא, יש לי את אהבתי לירושלים, אבל אהבתי לארץ ישראל חזקה יותר. וזה המקום שממנו הוא יצא אל מותו. בבוקר השביעי לאוקטובר היחידה של ניב עוד לא הוקפצה, אבל בגלל שהוא לוחם בנשמתו, הוא כתב לי - אימא, אני לא יכול לחכות, קשה לי לחכות לצו 8. ליאור קיבלת צו 8, ליאור לוחמת, אנחנו צריכים לצאת ביחד. ואני ביקשתי ממנו, ניב שב בשקט, תחכה בסבלנות. כל דבר יגיע בעיתו והוא הבטיח לי שהוא יחכה עד יום ראשון בבוקר, וביום ראשון הוא יצא מביתו שבניצן ובשל טעות בזיהוי של כוחותינו הוא נהרג מידי של לוחמים. וכך הסתיים האירוע, בזה שאנחנו נקראנו לזהות גופה חדורת 400 קליעים, על כביש 4 מניצן דרומה. הסיפור שלנו הוא מורכב מכיוון שהיחידה של ניב יצאה ללא צו 8, הם יצאו עם צו הלב. צווי 8 הגיעו לאחר מותו. ואנחנו הוגדרנו חלל פעולות איבה וטרור, ואנחנו כמשפחה יושבים על הגדר. מכיוון ש - , להגדיר את ניב חלל פעולות איבה כשהוא נהרג מאש כוחותינו בדרכו למילואים, זה בעצם להפוך את המדינה לאויבת שלנו, ואנחנו מסרבים. כמו שאני אמרתי קודם, יש לי עדיין לוחם כרגע בשירות סדיר.

יעל ביטון דה-לנגה :

איך קוראים לו? איתי?

קרן אוחנה איוס :

איתי.

יעל ביטון דה-לנגה :

כמה אחים יש עוד בבית?

קרן אוחנה איוס :

שניים, שתי בנות, זוהר מפקדת של התצפיתניות.

יעל ביטון דה-לנגה :

וואו,

קרן אוחנה איוס :

כמה שזה אירוני. אנחנו חלק בלתי נפרד מהמלחמה הזאת, ולהגדיר את ניב חלל פעולות איבה וטרור, זה אומר שלקחת את המוטיבציה של לוחמינו, של האנשים שהאמינו בארץ ובאדמה ולקחו את נשמתם ואת מרצם ואת אמונתם, ויצאו לקרב ולהגיד להם - לא, הביורוקרטיה חזקה מכם. וחתיכת נייר של צו 8 היא חזקה מצו הלב. ואני אומרת לכם כאימא שעדיין מקריבה, שאלמלא הבנים האלה, המחבלים היו מגיעים לתל אביב. כמשפחה אנחנו היום עומדים בבג"ץ מול משרד הביטחון וזה אותה יד שמלטפת היא אותה יד שגם סותרת לנו על הלחי השנייה, כי אני עדיין מכבסת מדים, ומצחצחת נעליים אדומות וזאת אמונתנו, ואנחנו נאחזים בעיר ונאחזים בתושביה. ואני יכולה להגיד לכם ולהגיד ליעלה, שתושבי העיר גדולים עשרות מונים על מקבלי ההחלטות. אצלנו בקריית מנחם עשו אתר הנצחה לניב, בנו שם חדר נוער עם הקרן לירושלים. היה לנו השבוע גאלה על החדר הזה. כל תושבי השכונה, ילדי אחריי, נוער שעושה צעד ראשון לצבא הם כולם, כולם הולכים עם אמונתו ועם משנתו של ניב. בתי ספר עשו כיתות שלמות שנקראות על שמו ספסלי חברות שקוראים להן ספסל חברות של ניב, יש לנו מעונות יום שפתחו כיתות לבוגרים שנקראים המעון של ניב. והציבור מאמין בהיותו לוחם ובעל ערכים ואם, ואם תישאל איזה שהיא שאלה של שאלת טעם של אולי אתם בעלי אינטרס או מה יוצא לכם מזה. אם אייבי עדיין בזום, הוא יודע שהתנאים של חללי פעולות איבה וחללי צה"ל היום הם זהים בחוק.

יעל ביטון דה-לנגה :

נכון, בישיבה הראשונה פה, היו נציגי משרד הביטחון.

קרן אוחנה איוס :

ולכן,

יעל ביטון דה-לנגה :

הדגישו לנו.

קרב אוחנה איוס:

ולכן כמשפחה, אין לנו שום אינטרס לא כזה, ולא אחר, אלא רק שניב יקבל את הכבוד הראוי לו, ויעלה אם את דיברת על ליווי המשפחות, בגלל שאנחנו יושבים על הגדר, אני לא הכרתי שום אחת מהיוזמות שאתה תיארת ואנחנו כבר שנתיים וחצי בתוך ה - ,

יעל ביטון דה-לנגה:

אז אני רק רוצה להגיד לך,

קרב אוחנה איוס:

כן,

יעל ביטון דה-לנגה:

א', אני מאוד מצרה על זה, ואני מצרה על זה, שאני לא אמרתי לך ולא כתבתי לך אחרי שנפגשנו.

קרב אוחנה איוס:

לא, זה בסדר.

יעל ביטון דה-לנגה:

אם אפשר לא להקליט רגע את מה שאני אומרת. אפשר רגע? רק לדקה. הדירקטיבה של ראש העיר, זה בדיוק מה שתיארת. עכשיו אני אומרת לכם ישבתי איתו, ויש מחלוקת בתוך הוועדה. הנה אני אומרת את זה, אבל בסוף יהיו החלטות. לשחרר קצת בגלל העידן המאוד, תגיד לכם את זה גם אור. אנחנו מבינים שיוזמות מקומיות שהמשפחה יוזמת, אם המינהל הקהילתי צריך לתת לה מקום, צריך לשחרר.

קרב אוחנה איוס:

אנחנו פתחנו במינהל הקהילתי משחקיה.

יעל ביטון דה-לנגה:

אתם מבינים, זה דברים,

קרב אוחנה איוס:

ויצרנו קרב מלגות, לילדים שהם מעוטי יכולת לאחר צבא לאוניברסיטה. אנחנו עושים את זה ברמה משפחתית עם תרומות שאנחנו מגייסים, ואם יהיה לזה איזה שהיא כתובת שנוכל לחבור אליה, עוד יותר טוב אני רוצה לסיים ככה.

יעל ביטון דה-לנגה :

קודם כל הקרן לירושלים שאמרת,

קרן אוחנה איוס :

נכון.

יעל ביטון דה-לנגה :

אבל תדעו לכם שחלק ממה ש - , אני אומרת לך את זה שטוב שעשית את מה שעשית כבר, בלי שהפרענו לך, שזה מטרת הוועדה, להגביל כל מה שקשור ברמה העירונית ובמרחב הציבורי שייד לעיר. אי אפשר להפוך את העיר,

קרן אוחנה איוס :

לא, זה היה דרך,

יעל ביטון דה-לנגה :

אבל,

קרן אוחנה איוס :

המינהל הקהילתי,

יעל ביטון דה-לנגה :

אני אומרת, במינהל הקהילתי שחררנו, באמת אפשרנו. אבל גם פה המנהל יצטרך להיות שוויוני, ולהאחיד את ההנצחה, לא לתת למשפחה אחת 10 הנצחות, ומשפחה אחת אפילו לא, כאילו זה מה שאנחנו מצפים מהם. ברמות תגיד לכם טלי, היא מדברת שם עם שירי. אישה חרדית שמנציחה את זכר, עושה עבודה מדהימה אבל הכול באמת במסגרת זה. אז זהו זה זה, אבל אני לא, אני לא סמכות כרגע, אפילו שאני יושבת ראש הוועדה, אני לא סמכות להגיד מה הקריטריונים, אני לא סמכות להכריז על זה, רק אחרי שמליאת העיר תאשר את זה, אנחנו נביא את זה לידעת הוועדה. תודה.

קרן אוחנה איוס :

אני רוצה רק להגיד שכלתי הייתה בהיריון.

יעל ביטון דה-לנגה :

אוי, לא אמרתי,

קרן אוחנה איוס :

נולד לנו נכד.

יהודה פרוידגר:

זה היה, היה במצגת, היא אמרה את זה.

יעל ביטון דה-לנגה:

אני ידעתי שהיא הייתה בהיריון, לא ידעתי,

קרן אוחנה איוס:

נולד לנו נכד.

יעל ביטון דה-לנגה:

שהוא נולד.

קרן אוחנה איוס:

קוראים לו ליב, לכלתי קוראים ליאור, וליאור חיברה את השם שלה ושל ניב יחד, ואנחנו כולנו תקווה.

יעל ביטון דה-לנגה:

וואו.

קרן אוחנה איוס:

אם בקלישאה שכשהוא יגדל לא יהיה צבא, או לחלופין.

יעל ביטון דה-לנגה:

איך הוא דומה לו.

קרן אוחנה איוס:

כן.

יעל ביטון דה-לנגה:

תקשיבי, הוא בטח יש לך זיכרונות שהוא תינוק, שזה אותו דבר.

קרן אוחנה איוס:

ואנחנו מאוד מקווים כשהוא יגדל אז כבר עד אז יעשה צדק. אנחנו ממש רוצים שליב יגדל למציאות שכשהוא יראה לובשי מדים, הוא יידע לעמוד ולהצדיע ולהגיד שהוא הצליח לסיים את המשימה, ולא כשהוא יראה לובשי מדים, אז הוא יגיד לעצמו - אלה הרגו את אבא שלי. אני חושבת שבאחריות המדינה לייצר צדק ושלוש ובריאות הנפש לכל אזרחיה. ואם יש משהו או משהו

שמישהו יכול לעשות כדי לייצר איזשהו קו מנחה שהוא מעבר למסגרת הגבולות המשפטיים. אני עורכת דין וכל הסיפור הוא חוק נפגעי איבה, ואני חושבת שהמלחמה הזאת טרפה כל כך הרבה קלפים, וקיבלנו כל מיני. וקיבלנו כל מיני ישויות משפטיות,

יהודה פרוידגר:

אין אף חברי כנסת,

קרן אוחנה איוס:

נכון,

יהודה פרוידגר:

משהו שמוכנים,

קרן אוחנה איוס:

אנחנו יכולים לראות באמת אלון שמריז לוחם יהלום שהצליח לברוח משובר, משובב ורץ במנהרות 15 קילומטר, לקח לו עוד שניים,

יהודה פרוידגר:

כל שלושת ה - ,

קרן אוחנה איוס:

נכון,

יהודה פרוידגר:

כל שלושת החטופים.

קרן אוחנה איוס:

ובסוף נהרג מיחידה של גולני, ונקרא חלל פעולות איבה. ואני יכולה להגיד לכם שאנחנו קברנו את ניב בגבעת שאול ושמו מצבה. אצל אלון שימריז יש תל של אדמה, ההורים לא מוכנים אפילו לשים, לשים אבן עד שלא ייעשה צדק. הוא נחטף עוד תחת צו 8, כך שאני בכלל לא מצליחה להבין את האירוע, וגם מדובר במספר כל כך קטן של מקרים שהם בדילמה.

יהודה פרוידגר:

שלושת אלה ש - , שהצבא הרג אותם, כולם הם,

קרן אוחנה איוס:

חללי פעולות איבה.

יעל ביטון דה-לנגה :
כולם.

יהודה פרוידגר :
אפילו שהם,

יעל ביטון דה-לנגה :
אבל הוא,

קרן אוחנה איוס :
אחד מהם לוחם.

יהודה פרוידגר :
אחד לוחם,

יעל ביטון דה-לנגה :
הוא היה לוחם,

יהודה פרוידגר :
אחד לוחם.

קרן אוחנה איוס :
ושניים, אחד דרוזי ואחד, מישחו בעל צרכים מיוחדים, אבל המקרים שאנחנו שנידונים כרגע בבג"ץ
הם, הם, אפשר לספור אותם על כף יד אחת.

יעל ביטון דה-לנגה :
אני חושבת שאתם תזכו בבג"צ, באמת אני חושבת.

קרן אוחנה איוס :
אז,

יעל ביטון דה-לנגה :
ואני רוצה לבוא, תקראי לי, אני רוצה גם לדבר. אבל אני רוצה להגיד לך,

יהודה פרוידגר:

מי יושב בהרכב?

יעל ביטון דה-לנגה:

יהודה, כשאנחנו היינו בצבא, שמואל, שמוליק. שאנחנו היינו בצבא והייתי עסקתי במילואים המון. גייסתי, שנייה. מספיק וגם חיילי חובה, וגם זה כשהיינו קוראים לחייל או הוא היה אפילו מלש"ב מגיע ללשכת הגיוס בדרך לצו ראשון, אם קרה לו והיו לנו מקרים כאלה,

יהודה פרוידגר:

היה אחריות של הצבא.

יעל ביטון דה-לנגה:

אם קרה לו,

יהודה פרוידגר:

בוודאי,

יעל ביטון דה-לנגה:

אז חיילו אותו מיד.

יהודה פרוידגר:

רגע במלחמת שלום הגליל יש 23 חללים שנהרגו מהפצצה של חיל האוויר שלנו.

יעל ביטון דה-לנגה:

הם היו מחויילים.

יהודה פרוידגר:

הם היו מחויילים,

קרן אוחנה איוס:

אנחנו הירושלמים יש לנו הרבה מאוד דוגמאות, יש לנו קריית ארבע, יש לנו גבעת האנטנה. יש לנו עוד מקרים שהם קיימים כתקדימים. משהו קרה במלחמה הזאת, אולי בגלל שאנחנו עדיין תוך כדי תנועה של מלחמה, האירוע עוד לא נגמר, אבל לנו כמשפחה כבר התחלפו שני רמטכ"לים שני שרי ביטחון, ראש המל"ל. האנשים שפגשו אותנו בראשית הדרך כבר לא נמצאים, וזה כל פעם לספר את הסיפור מחדש. אני מקווה מאוד שתצליחי, ושתנציחו בעיר הזאת וששם יהיה לנצח ולא נפלו לשווא. אנחנו אוהבי ירושלים.

יעל ביטון דה-לנגה :

תנסי להיפגש עם הרמטכ"ל,

יהודה פרוידגר :

אפילו ב - ,

קרן אוחנה איוס :

ואנחנו,

יעל ביטון דה-לנגה :

בואי נדבר על זה, נדבר על זה אחר כך.

יהודה פרוידגר :

לא, אבל אני אומר,

יעל ביטון דה-לנגה :

כי אנחנו סוגרים את ה - , רגע, בואו נסגור את הישיבה. קודם כל, אני רוצה להודות לך,

קרן אוחנה איוס :

תודה רבה.

יעל ביטון דה-לנגה :

שאזרת את הכוח, ואת תעצומות הנפש לשבת איתנו פה, ולספר לנו על ניב ועל ליאור ועל ליב, ועליכם, וכל פעם שאנחנו בכזה ששן, שאנחנו שומעים באמת אין עין שנשארת פה יבשה ואין לב שלא רוטט מצער, מכאב ומחיבור למשפחה. לחזק אותך גם במאבק, וכמו שהצעתי לך אז, אני אומרת לך אני אשמח לבוא ליום הדיון. אעשה הכול להגיע. אני אשמח לדבר ולקבל את רשות הדיבור. וגם מניסיוני כקצינת נפגעים בעבר, וגם היום אני חלק ממערך המילואים. חזרתי לעשות מילואים בצבא כקצינת נפגעים ארבעה חודשים הייתי תחת צו 8 ואני רואה. אבל זה מקרה של באמת, שמיותר וכבר היו סיפורים עם. את יודעת להבדיל אלף אלפי הבדלות, זה לא דומה לסיפור שלך, של כאלה שהתאבדו ובסוף סידרו את זה, כי הבינו שמה שהביא אותם זה הסטרס והפגיעה הפוסט טראומה. זה משהו במערכות האלה שהם, שנייה חברה שהם נורא נוקשות ומתקשות להזיז את הגבינה. אז תודה רבה שוב. תודה לטלי על כל העזרה, היה פה, היינו צריכים לשנות את סדר היום בדקה ה - 90, אבל בגלל,

יהודה פרוידגר :

טלי המר, את יודעת מה זה המר?

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה רבה לכל מי שבזום. ואנחנו נמשיך,

יהודה פרוידגר :

את פטיש חזק את.

יעל ביטון דה-לנגה :

נמשיך, תודה רבה. טלי, תודה.

יהודה פרוידגר :

איזה תמונה, טלי.

יעל ביטון דה-לנגה :

טלי, תיקחי את המשלוח מנות.

טלי המר :

תודה רבה.

עו"ד שמואל שפט :

ערב טוב.

יהודה פרוידגר :

איזה תמונה משהו.

יעל ביטון דה-לנגה :

תודה רבה רבה לכולם.

סיום הדיון